

יִתְגַּדֵּל אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-עֵת, וְיִשְׁלַח מַלְאָכָיו, אֶת-כָּל-אֲשֶׁר יִצְרָם, וְיִשְׁלַח מַלְאָכָיו, אֶת-כָּל-אֲשֶׁר יִצְרָם, וְיִשְׁלַח מַלְאָכָיו, אֶת-כָּל-אֲשֶׁר יִצְרָם.

בִּפְרִיט עִירֻנִּית
נוֹמְדִית מִיִּשְׁתָּה עִי רִיב שֶׁהָיָה
יְרוּשָׁלַיִם

זכרונות

ועד הלשון העברית

מחברת ב.

ירושלם תרע"ג

בדפוס א. מ. לונג

חברי הועד (תרע"ג)

נשיא הועד

{

א. בן יחודה

ד. ילין

ד"ר א. מויא, מזכר

ח. ל. זוטא, מזכיר

י. איתן

א. מ. לונץ

א. מ. לפשיץ

יוסף מיוחס

י. מ. פינס

זכרונות

ועד הלשון העברית

בירושלם

מחברת ב.

ירושלם

בדפוס א. מ. לונץ

תכן מחברת ב.

- 1 — מנחי ההתעמלות
- 2 — מנחי המלבושים (רשימה א)
- 3 — הדקדוק התנכי והדקדוק המשני.

=====

זכרונות ועד הלשון

מחברת ב

בסבת ימי החפש של בין הזמנים, שבהם יצא רב חברי ועד הלשון מירושלים נפסקה עבודת הועד לשני חדשים וחצי. בראשית חשון תרע"ג התחילו שוב ישיבות הועד והן נמשכות כסדרן פעם בשבוע.

על הסדר היתה רשימת מנחי „ההתעמלות“—המקצע החודש בחיינו בכלל ובהיי בתי ספרנו בפרט. מורים רבים שבמושבות, שהתלבטו בקביעת שמות לפעלות ההתעמלות השונות, ושכל אחד עשה לו סגנון אחרים, פנו אל הועד בבקשה לקבע המלים היותר נחוצות. בבקשה כזו פנתה גם אגרת המבכי בירושלים, וגם תלמידי חשעורים החנוכיים שבגרודנא שאלו כזאת מהועד. ובהיות שהמקצע כלו חדש ובספרותנו לא נקבעו כלל מלים למושגים האלה היתה על הועד לקבע מנחים חדשים לכל המשגים.

ורשימת מנחי המלבושים שבאת אחרי רשימת ההתעמלות גם היא באה לרגלי הדרישות שבאו מצדדים שונים, ביחוד מהו"ל, לקבע שמות למלבושים המצויים ביותר. ברשימת זו (א) באים השמות היותר נחוצים ובמחברות הבאות יבואו מלואים.

בסוף המחברת תבוא תמצית הרצאה וזכרונות שהתעוררו בוועד לרגלי קביעות צורות דקדוקיות לשמות שונים.—

מִנְיַי הַהֲתַעֲמָלוֹת (*)

ישר-עמוד !	Grundstellung	עמידה ישרה
נוח !	Ruhestellung	עמידה חפשית
צָעוּר !	Spreizstand	עמידה רחבה
סָגוּר !	Schlussstellung	עמידה סגורה (בכפות סגורות)
	Geöffnete Aufstellung	עמידת רוחים
	Schrittstellung	עמידת פסיעה
עקבים-הָרָכָא !	Zehenstand	עמידה על אצבעות רגלים
	Handstand	עמידת ידיים
	Schulterstand	עמידת כתפיים
	Kopfstand	עמידת ראש
	Leichte Kniebeuge	כפיפת ברכיים (כריעת קלה)
ברכים-כַּפּוּף	Kniestand	כריעת ברכיים
	Stützstand	סמיכה
	(Seit-Quer-)Sitz	ישיבה (רגילה לארך, לרחב המכשיר)
	Ganzsitz	ישיבה שלמה
	Türkensitz	ישיבה מזרחית
	(Innen-,Aussen) quersitz	ישיבה על ירך
	Hangsitz	ישיבה תלויה
	Fersensitz	ישיבה על העקבים (בעמידת ברכיים)
בכריעה-יָשׁוּב	Hocksitz	ישיבת כריעה
	Reitsitz	ישיבת רכובה
שָׁבוּב	Rückenlage	שכיבת פרקן
	Liegestütz rücklings	שכיבת פרקן בסמיכה
	Liegedne Lage	שכיבת אֲפִים

(*) רשימת ההתעמלות המצגתה הזו נשלחה להוציא לאור מאת מורה ההתעמלות בגמנסיה העברית ביפו טר צ. אורלוב. בישיבות הועד על דבר המנחים הללו השתתפו גם מר אורלוב וגם מר גולדסטיין, מורה ההתעמלות בבית"ס לסורים של חי העזרה בירושלם—ואחרי שהם הראו בסעודת-אמש את הוראתה של כל מלה—קבע הועד את הרשימה בשנותו ובהחליפו מה שנראה לו לנכון יותר.

הועד סביב כוח את תורתו העסקה לשני האדונים הנכבדים כצד פירחם המרבה,

	Seitenlage	שכיבת צד
	Ligestütz vorlings	שכיבת אפים בסמיכה
	Seitliegestütz	שכיבת צד בסמיכה
	Liegehang	שכיבה תלויה
	Liegehang rücklings	שכיבה תלויה אהורנית
קרוע!	Ausfallstellung	כריעה
	Auslagestellung	כריעה בשליחת רגל
	Fechtausfall	כריעת-סוף
קפיץ !	(Strock) Hang	תליה (בידים ישרות)
	Sturzhang	תליה הפוכה (הרגלים למעלה)
	Hangstand	תליה בעמידה
	Oberarmhang	תליה בזרועות
	Kniehang	תליה ברכים
	Beugehang	תליה בידיים כפופות
קמוץ !	Stütz	סמיכה בידיים
	Unterarmstütz	סמיכה באמות
	Kniekstütz	סמיכת און
רבוץ !	Reitgrätsitz	רכיבה
צעד	Gang	הליכה (רגילה)
	Zehengang	הליכה על האצבעות
	Handgang	הליכה על הידיים
		הליכה על ארבע (על הידיים ועל הרגלים)
	Gänsemarsch	הליכת אוזים
	Storchengang	הליכת חסידות (בהרמת ברך ובפשיטת רגל)
רוץ !	Lauf	ריצה
	Dauerlauf	ריצה ממושכת
	Schnellauf	ריצה מהירה
	Anlauf	הקדצה
קפיץ	Schlussprung	קפיצה סגורה
	Hoch, Weit, Tief sprung	קפיצה לרום, למרחק, לעמק
	Stabsprung	קפיצה במוט

	Spreizsprung	קפיצה בתנופת רגל
	Wendesprung	קפיצה בקפיצה פנים
	Flanke	קפיצה בהפנית צד
	Kehre	קפיצה בהפנית גב
	Grätsche	קפיצה כפשוט
	Hocksprung	קפיצת כריעה
	Ueberschlag vorwärts	קפיצת ידים
	Kopfsprung	קפיצת ראש
נָתוּר	Aufsprung	קפיצת נתירה
	Niedersprung	מִקְפֵּץ
צעד !	Tritt	פסיעה (ברגל אחת)
	Schritt	צעד (צה, רחב, קל, כבד)
	Schrittwechselfschritt	צעד בחלוקת רגלים
דלוג !	Schotischhupf	דלוג שוטי
דָּהוּר	Galoppbupf	דהירת
	Ausrichten	ישור (השורה)
כפוף !	Beugen	כפיפה (ידים, ברכים, גב, ראש)
וקוף	Aufrichten, Strecken	וקיפה (קומה, גב, ראש)
פשיט	Strecken	פשוט (ידים, רגלים)
נטה	Neigen	נטיית גב
הרים	Heben	הרמת
	Senken	השפלה (הורדה)
הדוף	Stossen	הדיפת
בעוט	Ausschlagen	בעיטה (דהיפה ברגל)
זריק	Wurf	זריקה
הנף	Schwung	תנופה
	Auf-und Abwärts schwingen	הנפת (הלוך ושוב)
הנד	Schwung (im Hang und Stütz)	תנודה
	Bewegung	תנועה
	Fuss-,Kniewippen	ניעה (הנעת עקבים, ברכים)
	Durchhocken	העברת רגלים בין הידים
סגור	Schliessen	סגירת (צעדים, שורות, כפות רגלים וכו')

פתוח	Öffnen	פתיחה (שורות, רוחים)
	Ziehen	משיכה (כיד, בערף, בכתף, ברגל, בחבל)
	Schlagen	הקשה
	Kreisen	סבוב ידיים, גו, (ראש, רגל וכו')
	Wölben, Brust heraus	תבלט (חזה)
	Einziehen	אסף (התפך מהקדם)
	Rolle, Schraube	לוליבה
	Stampfen	רקיעה
	Klatschen	מפיחה (כפים)
	Abzählen	ספירה
	Verschränken	שליבה (ידיים)
	Griff	תפיסה
	Ausdehnen, Spannen	פתיחה
הקף	Umkreisen	הקפה
	Wendung, Drehung	פניה
	Rutschen, Gleiten	תחלקה
	Hieb	מהלומה
	Klettern	טפוס (טפס ועלה, טפס וירד)
	Falten	קפול (ידיים ורגלים)
שקל	Kreuzen	שכול
	Standwage	מאזן (בעמידה על רגל אחת)
	Hangwage	מאזן בתליה
	Stützwage	מאזן בסמיכה (על יד אחת או שתיים)
	Richtung rechts	הימין
	" links	השמאל
	Vorwärts	קדימה
	Rechts	ימינה
	Links	שמאלה
	Gegen	מול
	Schräg	באלכסון
	Seitwärts	הצדה
	Rückwärts	לאחור

Rücklings	אחורנית
Gegengleich	לצד שבנגד
Abwärts	מטה (למטה)
Aufwärts	מעלה (למעלה)
Anfangen	התל
Enden	כלה (ההפך מהתל)
Halt	עמד !
Am Ort	על מקומו
Takt	קצב
Üben	עמל
Vorturnen	מעמל
Turnen	התעמלות
Fechten	סיף
Uebung	תרגיל
Uebungsreihe	סדר תרגילים
Uebungsverbindung	תרגיל מורכב
Uebungsfolge	תרגיל מחבר
Wettkampf	תחרות
Wette	התערבות
Uebergang	מעבר
Ordnungsübungen	תרגילי סדר
Säule, Kolonne	שורה
Reihungen	סדורים
Stirnreihe	שורה חזית, שורת פנים
Flankenreihe	שורה אנפית
Reihe	שורה (טורים בני ארבעה, ששה, שמונה)
Kreis	מעגל
Riege	בתח
Abteilung	מחלקת
Gruppe	קבוצה
Barren	מקבילים
Pferd	סוס

Pauschen	סמכות
Stemmbalken	קורה
Bock	המור
Springbrett	מקפצה
Reck	מתח
Stangen	מוטות
Leiter	סלם
Handgeräte	מכשירי יד
Keulen	אלות
Stab	מטה
Hanteln	משקלות
Ringe	טבעות
Bewegungsspiele	משהקי תנועה
Turnspiele	משהקי התעמלות
Unterhaltungsspiele	משהקי שעשועים
Kampfspiele	משהקי תחרות, התנוששות
Freiübungen	תרגילים הפשיב
Ringen	התאבקות
Aufstellung	הצבה (להציב מערבה)
Pyramide	צריף
Lage, Stellung	מצב
Ausgangsstellung	היציבה הראשונה
Gegenwärtige Stellung	היציבה הנוכחית
Frühere Stellung	היציבה הקודמת
Aufmarsch	תחלובה
Gleichtritt	רגל ברגל
Taktschritt	צעדי קצב